

Na terminaal zieken ontdekken ook psychiatrische patiënten euthanasie. Palliatieve zorg bestaat hier niet

Moeder zong de hele dag

Axl PELEMAN verzamelt materiaal voor een tweede album volksliedjes

- ▶ Met *Volksliedes* bracht Axl Peleman in 2011 al een album uit met nieuwe versies van oude muziek
- ▶ Voor de opvolger gaat hij te rade bij iedereen die nog een oud lied of rijmpje kent
- ▶ Aan de liederen hangt voor veel mensen een brok familiale geschiedenis vast

Jozefien VAN HUFFEL

„Mijn grootvader zong omstreeks het jaar 1900 liedjes aan de kerk en verkocht vervolgens de teksten”, vertelt Frank Van Uffelen. „Op feesten herhaalden de ooms die liederen, tot ergernis van de tantes. Ik was de jongste. Als er een vies woord in een lied voorkwam, vroeg ik mijn moeder de toestemming om dat ook een keer te zeggen.”

Een van die liederen heeft Van Uffelen vandaag mee naar het Museum aan de Stroom (MAS) in Antwerpen. Muzikant Axl Peleman verzamelt er deze maand elke woensdag materiaal voor de opvolger van het album *Volksliedes*. Van Uffelen: „Ik kende de tekst niet meer, hoewel het een klassieker was op de familiefeesten. Een neef bleek de tekst wel te hebben, in mijn moeders handschrift.”

Axl Peleman rolde in het volksliedjesproject toen hij enkele jaren geleden een brief kreeg van Lif Muys. De vrouw uit Bergerhout vond het jammer dat de muziek van weleer verloren gaat en vroeg Peleman of hij daar niets kon aan doen. De muzikant leerde van haar enkele tientallen liedjes en zette er twintig, weliswaar in een moderne versie, op plaat.

In het MAS zijn wel vijftig mensen opgedaagd. Een voor een ontvangt Peleman ze in een kleine ruimte in het kantoorgedeelte van het museum. „Dit vond ik in een lade bij mijn grootouders”, zegt Roger Verhegge. Hij legt Peleman een vergeelde brochure voor. *Het blad van de zot*, luidt

Axl Peleman met Lif Muys, de vrouw uit Bergerhout die hem op het idee bracht van het volksliedjesproject. © Swa De Heel

de titel. „Dat ken ik. Die zanger verkocht zijn blad voor 1 frank”, reageert Peleman. „Hij was heel populair, tot hij de prijs opsloeg naar 5 frank. Dat vonden de mensen schandelijk.”

„Ik wil niet weten wat voor waardevol materiaal er de afgelopen vijftig jaar allemaal werd weggegooid”

De brochure is in goede staat. Peleman legt ze aan de kant voor de tentoonstelling over volksliedjes die hij volgend jaar als curator in het MAS organiseert. „Nadien krijgen de mensen alles terug, ten-

zij ze het niet meer willen. Ik krijg ruimte in het stadsarchief voor alles wat ik verzamel.”

In de cafetaria die als wachtruimte dient, gaat het gesprek intussen ook over volksliedjes. „Mijn moeder zong de hele dag”, zegt Georges Broeckx. „Ik heb er spijt van dat ik die liederen nooit opschreef, want nu ben ik ze vergeten.” „Ik was erg jong toen mijn moeder stierf. Ik weet alleen nog dat ze zong tijdens het poetsen”, zegt iemand anders. „We hadden een radio, maar die ging enkel aan voor het nieuwsbericht. Volksliedjes, dat was de muziek die we kenden.”

„En nu bestaat zo iets eigenlijk niet meer”, vult Lea Van Hoeck aan. „De tijd van de bonte avonden

in de parochiezalen is lang voorbij. De generatie die het nog kent, valt stilaan weg. En de jonge mensen, die zijn niet geïnteresseerd.” Peleman knikt: „Ik wil er niet aan denken welk waardevol materiaal er de voorbije vijftig jaar allemaal is weggegooid. Maar vandaag blijkt toch dat er nog veel te vinden is.”

Smartlappen, feestliederen, liedjes die bij speelplaatspelletjes horen – Axl Peleman krijgt van alles voorgelegd. Sommige mensen hebben handgeschreven schriftjes mee, geërfd van moeders of grootmoeders. Iemand anders heeft een stapel partituren uit de nalatenschap van een muzikant. „Ik schreef zelf een lied”, zegt Karl Verstraete. „Het bezingt de traditie van de volksliedjes.”

Een andere man heeft niets bij zich, behalve dan het lied in zijn hoofd. Peleman haalt een opnametoestel boven, de man zingt en vertelt. „Ik was acht toen ik tijdens de oorlog in Duitsland terecht kwam. Een Antwerpenaar leerde me een lied”, zegt hij. „Ik vergat het nooit, want zing het al mijn hele leven telkens als ik met kinderen of kleinkinderen in de auto zit. De hele familie kent het.”

Op woensdag 31 oktober zit Axl Peleman van 10 tot 13 uur in het MAS in Antwerpen (Hanzestedenplaats 1). Iedereen mag langskomen om hem liedjes of rijmpjes te bezorgen. Info via info@maandacht.be of 016 20 43 98.